

การศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
The Use of Information Resources of the Clients at
Rajabhat Phuket University Library

จันทร์เพ็ญ ครองบุญ, ดวงแข แสงสุข, วันเพ็ญ จันทร์แจ่ม,
อุไร การวิจิตร, อตุล นาคะโร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
e-mail : ammiko55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำแนกตาม คณะ สาขาวิชา และหมวดหมู่หนังสือ (2) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในช่วงปีงบประมาณ 2559-2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูลหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับบันทึกข้อมูลนับความถี่ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทหนังสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า มีอัตราการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยเฉลี่ย 8.20 ครั้งต่อเล่ม โดยคณะที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ คณะครุศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 15.88 ครั้งต่อเล่ม เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ในปีงบประมาณ 2559 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากที่สุด มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 59.8 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 50.95 ครั้งต่อเล่ม และสาขาวิชาภาษาไทย มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 39.50 ครั้งต่อเล่ม ในปีงบประมาณ 2560 สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากที่สุด มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 48.05 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือสาขาวิชาภาษาไทย มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 37.76 ครั้งต่อเล่ม และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 27.13 ครั้งต่อเล่ม และจำแนกตามหมวดหมู่หนังสือพบว่า ในปีงบประมาณ 2559 หมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 800 (วรรณคดี) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 40.41 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือหมวด 900 (ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 30.10 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 400 (ภาษา) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 15.35 ครั้งต่อเล่ม ในปีงบประมาณ 2560 หมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 800 (วรรณคดี) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 17.05 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือหมวด 400 (ภาษา) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 16.11 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 900 (ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์) มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 14.43 ครั้งต่อเล่ม

คำสำคัญ:

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ, หอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Abstract

The purposes of this research were to study (1) the use of information resources of the clients at Rajabhat Phuket University Library, classifieds by faculty, program and classes (2) to compare the use of information resources of clients classified by universities, The total number of books and e-books from the Fiscal Year 2016 to 2017. The Research instrument was a frequency record form constructed by the researcher using Microsoft Excel. The research data were analyzed with the descriptive statistics for percentile and mean.

The findings found that the Information resources usage was 8.20 times per a book. The level of Information resources usage was very high regarding the faculty of education 15.88 times per a book. The fiscal year 2016, the level of Information resources usage was very high regarding the Information science program 15.88 times per a book, the Thai for Communication program was 50.65 times per a book, and the Thai Education program was 39.50 times per a book. The fiscal year 2017, the level of Information resources usage was very high regarding the Thai for Communication program 48.05 times per a book, the Thai for Communication program was 37.76 times per a book, and the program of mathematics was 27.13 times per a book.

The fiscal year 2016, the level of Information resources usage was very high regarding the class 800 (Literature and rhetoric) 40.41 times per a book, the class 900 (History and Geography) was 30.10 times per a book, and the classes 400 (Language) was 15.35 times per a book. The fiscal year 2017, the level of Information resources usage was very high regarding the class 800 (Literature and rhetoric) 17.05 times per a book, the class 400 (Language) was 16.11 times per a book, and the classes 900 (History and Geography) was 14.43 times per a book.

Keyword:

The Use of Information Resources, Rajabhat Phuket University Library

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการ์ตูน และเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งได้ผลิตสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นจำนวนมาก ในขณะที่ห้องสมุดมีงบประมาณสถานที่เก็บ และบุคลากรจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถจัดซื้อหนังสือ สิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกเล่ม

ทุกฉบับ ทำให้จำเป็นต้องเลือกทรัพยากรบางรายการที่เหมาะสม และตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการมากที่สุด หอสมุดสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จึงต้องคำนึงถึงความสำคัญในการเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการ โดยพิจารณาจากความต้องการของผู้ใช้บริการ กระแสความนิยม ความเคลื่อนไหวของตลาดหนังสือ เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นแนวทางในการเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัย รวมถึงคุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพแตกต่างกันจำเป็นต้องเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ดีที่สุด และมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณของห้องสมุดที่ได้รับจำนวนจำกัด จึงจะต้องเลือกด้วยความรอบคอบ เพื่อให้มีทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการและให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการอย่างคุ้มค่ามากที่สุด (รีนา ศรีวรสาร, 2556)

หอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีภารกิจหลักในการทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางในการให้บริการสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และเป็นแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาออกชั้นเรียน ตลอดจนเป็นหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย และได้มีพัฒนาการและเพิ่มศักยภาพการให้บริการสารสนเทศมาอย่างต่อเนื่อง ในฐานะที่เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่จะสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมงานบริการของห้องสมุดให้บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากทรัพยากรสารสนเทศเป็นสื่อที่บันทึกข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ถ้าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ ทันสมัย สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดี ในเวลาที่ผู้ใช้ต้องการจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง (อริศรา สิงห์ปิ่น, 2558, หน้า 8)

หอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย เป็นแหล่งให้บริการทรัพยากรสารสนเทศซึ่งมีหน้าที่ในการจัดหารวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ทั้งประเภทสิ่งตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงฐานข้อมูลออนไลน์ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน การวิจัยของมหาวิทยาลัย และได้มีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศนั้น จึงต้องคำนึงถึงงบประมาณเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณและในการดำเนินงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ในปีงบประมาณ 2558-2560 ที่ผ่านมา ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างเป็นระบบ และดำเนินการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศตลอดปีงบประมาณให้มีทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนของมหาวิทยาลัย ดังนั้น การศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะสามารถนำมาพัฒนางานและกำหนดนโยบายงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำแนกตาม คณะ สาขาวิชา และหมวดหมู่หนังสือ
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หนังสือที่จัดมาให้บริการในห้องสมุด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2560 หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จำนวนทั้งหมด 2,923 เล่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูล โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับบันทึกข้อมูลนับความถี่ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ลำดับที่
2. เลขเรียกหนังสือ
3. จำนวนเล่ม
4. ปีงบประมาณที่จัดซื้อ
5. คณะ
6. สาขาวิชา
7. จำนวนครั้งที่ยืม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดึงข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จากระบบฐานข้อมูล KOHA Modul Circulation และ Modul Cataloging
2. ตรวจสอบความถูกต้องที่ดำเนินการจัดหา นำมาแยกตามคณะ สาขาวิชา และหมวดหมู่ของหนังสือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์การใช้งบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกตามปีงบประมาณ
2. หาค่าเฉลี่ยการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกตามปีงบประมาณ
3. หาค่าเฉลี่ยการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกตามคณะ
4. หาค่าเฉลี่ยการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน
5. หาค่าเฉลี่ยการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยจำแนกตามหมวดหมู่หนังสือที่ให้บริการ

สูตรการหาความคุ้มค่าในการใช้งานทรัพยากรสารสนเทศ

อัตราการใช้

งบประมาณการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

สูตรการหาอัตราเฉลี่ยการใช้ต่อครั้ง

จำนวนหนังสือ (เล่ม)
จำนวนการใช้ (ครั้ง)

ผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์การใช้งบประมาณสำหรับการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามปีงบประมาณ

ตารางที่ 1 การใช้งบประมาณสำหรับการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	รายจ่ายตามงบประมาณที่จ่ายจริง (บาท)	จำนวนหนังสือที่จัดซื้อ (เล่ม)
2559	327,267.70	1,333
2560	418,235.45	1,590
รวม	745,503.15	2,923

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า เมื่อพิจารณางบประมาณค่าหนังสือที่ใช้ไปกับการจัดซื้อหนังสือ ทั้ง 2 ปีงบประมาณ พบว่า งบประมาณค่าหนังสือในปีงบประมาณ 2559 มีการจัดซื้อหนังสือจำนวน 327,267.70 บาท และปีงบประมาณ 2560 จำนวน 418,235.45 บาท รวมงบประมาณทั้ง 2 ปี จำนวน 745,503.15 บาท

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณการจัดซื้อหนังสือในแต่ละปี พบว่างบประมาณในปี 2560 มีสัดส่วนการใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 27.79 ซึ่งจำนวนหนังสือที่จัดซื้อทั้ง 2 ปี งบประมาณนั้นสอดคล้องกับงบประมาณในการจัดซื้อดังนี้ ในปีงบประมาณ 2560 จำนวนหนังสือที่จัดซื้อมากกว่าจำนวนหนังสือที่จัดซื้อในปีงบประมาณ 2559

2. การวิเคราะห์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามปีงบประมาณ

ตารางที่ 2 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	รายจ่ายตามงบประมาณ (บาท)	จำนวนหนังสือที่จัดซื้อ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ยการใช้
2559	327,267.70	1,333	12,367	9.27
2560	418,235.45	1,590	11,345	7.13
รวม	745,503.15	2,923	23,712	8.20

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณางบประมาณค่าหนังสือที่ใช้ไปปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2560 กับการใช้ ในภาพรวม พบว่างบประมาณค่าหนังสือที่ใช้ไป เป็นเงิน 745,503.15 บาท จัดหาหนังสือ

ได้ทั้งหมด 2,923 เล่ม มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 23,712 ครั้ง โดยมีอัตราเฉลี่ยการใช้ 8.20 ครั้งต่อเล่ม โดยแสดงให้เห็นว่าช่วงปีงบประมาณ 2559 มีจำนวนการใช้ทั้งหมด 12,367 ครั้ง มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 9.27 ครั้งต่อเล่ม ทำให้เห็นถึงสถิติจำนวนการใช้หนังสือมากกว่าปีงบประมาณ 2560 โดยมีจำนวนการใช้ทั้งหมด 11,345 ครั้ง และมี อัตราเฉลี่ยการใช้ 7.13 ครั้งต่อเล่ม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามคณะ

ตารางที่ 3 ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามคณะ (ปีงบประมาณ 2559-2560)

คณะ	ปีงบประมาณ 2559			ปีงบประมาณ 2560		
	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ยการใช้ ต่อครั้ง	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ยการใช้ ต่อครั้ง
1. คณะครุศาสตร์	296	6125	20.70	378	4187	11.07
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	306	3904	12.75	450	3774	8.38
3. คณะวิทยาการจัดการ	352	1017	2.89	411	1897	4.61
4. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	78	222	2.84	86	176	2.04
5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	269	1056	3.92	221	1176	5.32
6. วิทยาลัยการท้องถิ่นวิทยานานาชาติ	32	43	1.34	44	135	3.06
รวม	1,333	12,367	7.40	1,590	11,345	5.74

จากตารางที่ 3 ในปีงบประมาณ 2559 เมื่อพิจารณาการใช้หนังสือของคณะ พบว่าการใช้หนังสือในภาพรวม มีจำนวนการใช้คิดเป็น 12,367 ครั้ง มีอัตราค่าเฉลี่ยการใช้ 7.40 ครั้งต่อเล่ม โดยคณะที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือคณะครุศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 20.07 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 12.75 ครั้งต่อเล่ม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 3.92 ครั้งต่อเล่ม คณะวิทยาการจัดการ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 2.89 ครั้งต่อเล่ม คณะเทคโนโลยีการเกษตร มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 2.84 ครั้งต่อเล่ม และวิทยาลัยการท้องถิ่นวิทยานานาชาติ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 1.34 ครั้งต่อเล่ม

ในปีงบประมาณ 2560 เมื่อพิจารณาการใช้หนังสือของคณะ พบว่าการใช้หนังสือในภาพรวม มีจำนวนการใช้คิดเป็น 11,345 ครั้ง มีอัตราค่าเฉลี่ยการใช้ 5.74 ครั้งต่อเล่ม โดยคณะที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือคณะครุศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 11.07 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 8.38 ครั้งต่อเล่ม คณะวิทยาการจัดการ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 4.61 ครั้งต่อเล่ม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.32 ครั้ง

ต่อเล่ม วิทยาลัยการท่องเที่ยวนานาชาติ มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 3.06 ครั้งต่อเล่ม และคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 2.04 ครั้งต่อเล่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ 4 ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามสาขาวิชา (ปีงบประมาณ 2559-2560)

สาขาวิชา	ปีงบประมาณ 2559			ปีงบประมาณ 2560		
	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวน การใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ย การใช้ต่อครั้ง	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ย การใช้ต่อครั้ง
1. เคมี	6	300	50	10	115	11.50
2. ชีววิทยา	22	187	8.50	14	156	11.14
3. วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม	25	17	0.68	31	331	10.67
4. สาธารณสุขศาสตร์	37	191	5.16	26	155	5.96
5. คหกรรมศาสตร์	32	146	4.56	36	103	2.86
6. เทคโนโลยี สารสนเทศ	24	49	2.04	11	37	3.36
7. วิทยาการ คอมพิวเตอร์	30	69	2.30	17	53	3.11
8. เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	21	9	0.42	25	164	6.56
9. ออกแบบผลิตภัณฑ์	26	85	3.26	11	41	3.72
10. เทคโนโลยี สถาปัตยกรรม	19	3	0.15	13	21	1.61
11. บัญชีบัณฑิต	16	221	13.81	11	249	22.63
12. การตลาด	45	53	1.17	49	141	2.87
13. การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์	45	149	3.31	80	730	9.12
14. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	27	82	3.03	9	105	11.66
15. การจัดการการ เป็นผู้ประกอบการ	39	36	0.92	74	155	2.09
16. การจัดการธุรกิจ การประชุมและ นิทรรศการ	8	47	5.87	4	70	17.50
17. การจัดการธุรกิจ โรงแรม	43	15	0.34	34	48	1.41
18. การจัดการธุรกิจ การบิน	29	22	0.75	20	46	2.30
19. การจัดการ ท่องเที่ยวและบริการ	45	212	4.71	47	212	4.51
20. นิเทศศาสตร์	30	180	6	44	141	3.20
21. การจัดการ ท่องเที่ยวเชิงทะเล	6	36	6	2	120	60

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สาขาวิชา	ปีงบประมาณ 2559			ปีงบประมาณ 2560		
	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวน การใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ย การใช้ต่อครั้ง	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวน การใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ย การใช้ต่อครั้ง
22. การจัดการ ท่องเที่ยวและบริการ (นานาชาติ)	26	7	0.26	42	15	0.35
23. ธุรกิจศึกษา	25	262	10.48	39	128	3.28
24. การจัดการพืชสวน และภูมิทัศน์	23	3	0.13	27	20	0.74
25. การจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อ การท่องเที่ยว	11	4	0.36	26	34	1.30
26. การเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ	8	88	11	8	33	4.12
27. การจัดการพืชสวน ประดับ	19	71	3.73	17	48	2.82
28. วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการอาหาร	17	56	3.29	8	41	5.12
29. ภาษาจีนเพื่อการ สื่อสาร	7	113	16.14	11	82	7.45
30. ภาษาไทยเพื่อการ สื่อสาร	22	1121	50.95	18	865	48.05
31. ภาษาอังกฤษ	35	987	28.20	30	361	12.03
32. นวัตกรรม การออกแบบ	25	171	6.84	24	100	4.16
33. ศิลปกรรม	21	186	8.85	12	150	12.50
34. ศิลปะการจัดการ แสดง	18	96	5.33	39	386	9.89
35. สารสนเทศศาสตร์	5	299	59.8	26	585	22.50
36. การพัฒนาชุมชน	33	364	11.03	30	402	13.40
37. รัฐประศาสนศาสตร์	75	439	5.85	174	752	4.32
38. นิติศาสตร์	65	128	1.96	86	91	1.05
39. การศึกษาปฐมวัย	96	585	6.09	138	602	4.36
40. คอมพิวเตอร์ศึกษา	33	345	10.45	36	243	6.75
41. ดนตรีศึกษา	12	311	25.91	16	107	6.68
42. พลศึกษา	24	255	10.62	5	128	25.60
43. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	21	805	38.33	40	390	9.75
44. สังคมศึกษา	54	1070	19.81	86	800	9.30
45. ภาษาไทย	26	1027	39.50	25	944	37.76
46. คณิตศาสตร์	13	650	50	15	407	27.13
47. ภาษาอังกฤษศึกษา	15	287	19.13	22	144	6.54
48. ฟิสิกส์	13	250	19.23	5	102	20.40
49. วิชาชีพครู	16	278	17.37	17	192	11.29
รวม	1,333	12,367	12.31	1,590	11,345	10.53

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปีงบประมาณ 2559 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้จัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทหนังสือ จำนวน 1,333 เล่ม มีจำนวนการใช้ 12,367 ครั้ง คิดเป็นอัตราเฉลี่ยการใช้ 12.31 ครั้งต่อเล่ม

ในช่วงปีงบประมาณ 2560 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้จัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท หนังสือ จำนวน 1,590 เล่ม มีจำนวนการใช้ 11,345 ครั้ง คิดเป็นอัตราเฉลี่ยการใช้ 10.53 ครั้งต่อเล่ม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามหมวดหมู่หนังสือ

ตารางที่ 5 ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศจำแนกตามหมวดหมู่หนังสือ (ปีงบประมาณ 2559-2560)

หมวดหมู่หนังสือ	ปีงบประมาณ 2559			ปีงบประมาณ 2560		
	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ยการใช้ต่อครั้ง	จำนวนหนังสือ (เล่ม)	จำนวนการใช้ (ครั้ง)	อัตราเฉลี่ยการใช้ต่อครั้ง
000	119	663	5.57	99	542	5.47
100	80	455	5.68	144	501	3.47
200	38	236	6.21	23	274	11.91
300	291	2,547	8.75	452	2,436	5.38
400	81	1,244	15.35	62	999	16.11
500	98	1,235	12.60	123	1,250	10.16
600	390	2,257	5.78	431	2,469	5.72
700	145	640	4.41	120	762	6.35
800	34	1,374	40.41	57	972	17.05
900	57	1,716	30.10	79	1,140	14.43
รวม	1,333	12,367	13.48	1,590	11,345	9.60

จากตารางที่ 5 ในปีงบประมาณ 2559 เมื่อพิจารณาการใช้หนังสือตามหมวดหมู่ ในปีงบประมาณ 2559 พบว่า การใช้หนังสือในภาพรวม มีจำนวนการใช้คิดเป็น 12,367 ครั้ง มีอัตราค่าเฉลี่ยการใช้ 13.48 ครั้งต่อเล่ม หมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 800 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 40.41 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือหมวด 900 ครั้ง มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 30.10 ครั้งต่อเล่ม หมวด 400 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 15.35 ครั้งต่อเล่ม หมวด 500 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 12.60 ครั้งต่อเล่ม หมวด 300 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 8.75 ครั้งต่อเล่ม หมวด 200 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 6.21 ครั้งต่อเล่ม หมวด 600 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.78 ครั้งต่อเล่ม หมวด 100 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.68 ครั้งต่อเล่ม หมวด 000 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.57 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 700 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 4.41 ครั้งต่อเล่ม

ในปีงบประมาณ 2560 เมื่อพิจารณาการใช้หนังสือตามหมวดหมู่ ในปีงบประมาณ 2560 พบว่า การใช้หนังสือในภาพรวม มีจำนวนการใช้คิดเป็น 11,345 ครั้ง มีอัตราค่าเฉลี่ยการใช้ 9.60 ครั้งต่อเล่ม หมวดหมู่หนังสือที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 800 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 17.05 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือหมวด 400 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 16.11 ครั้งต่อเล่ม หมวด 900 มีอัตราเฉลี่ยการใช้

14.43 ครั้งต่อเล่ม หมวด 200 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 11.91 ครั้งต่อเล่ม หมวด 500 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 10.16 ครั้งต่อเล่ม หมวด 700 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 6.35 ครั้งต่อเล่ม หมวด 600 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.72 ครั้งต่อเล่ม หมวด 000 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.47 ครั้งต่อเล่ม หมวด 300 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 5.38 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 100 มีอัตราเฉลี่ยการใช้ 3.47 ครั้งต่อเล่ม

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

อภิปรายผล

หอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีขั้นตอนในการดำเนินงานจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ แบ่งออกเป็นรายไตรมาสและแต่ละไตรมาส มีระยะเวลาในการจัดซื้อจัดหาไม่เท่ากัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะเวลาออกให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ จึงทำให้ผู้ใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศมีระยะเวลาในการใช้น้อย นอกจากนี้จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และยังมีปัจจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เนื่องจากผู้ให้บริการมีการเสนอรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนน้อย จึงทำให้ทางบรรณารักษ์จำเป็นต้องคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการในหอสมุดเกิดการใช้งานอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

หอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ควรมีการจัดหาสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น เพราะปัจจุบันเริ่มให้ความสนใจกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือที่ให้บริการในหอสมุด

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. เป็นแนวทางกำหนดนโยบายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อการจัดหาและเลือกรูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศให้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

รายการอ้างอิง

กรรณิการ์ ยุทธคราม และภรณ์ ศิริโชติ. (2557). *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. เข้าถึงได้จาก <http://ejournal.kku.ac.th/information/article/view/196>
เกวลิน จรรย์รัตนกุล. (2557). *การใช้สารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. เข้าถึงได้จาก <http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/>

- ชญาภรณ์ กุลนิตติ. (2553). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- ดวงใจ กาญจนศิลป์ และคณะ. (2556). *ความคุ้มค่าของทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์บรรณสารและ
สื่อการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. เข้าถึงได้จาก
sutir.sut.ac.th:8080/sutir/bitstream/123456789/4156/1/55-02-05.pdf
- นัทธมน เขยชุ่ม. (2549). *ศึกษาการให้บริการและต้นทุนทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. เข้าถึงได้จาก
www.journal.kmutnb.ac.th/web_old/journal/292910255019480.pdf
- ไพบูลย์ ตรีน้อยวา. (2542). *งานเทคนิคของห้องสมุด*. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสงขลา
- รีนา ศรีวรสาร. (2556). *การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ*. เข้าถึงได้จาก
nunsriworasarn3.blogspot.com/2013/03/acquisition.html
- ลักขณา มณีพันธุ์. (2550). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชาการจัดการห้องสมุด 2*. ภูเก็ต:
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ศิริพร พูลสุวรรณ. (2542). *การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ*. นครราชสีมา: คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
- สุนน ถนอมเกียรติ. (2541). *การใช้ห้องสมุดและแหล่งสารนิเทศ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยี
ทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- อริศรา สิงห์ปิ่น. (2558). *การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
สำนักหอสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี 2558*. เข้าถึงได้จาก
<https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php/journal/article/view/135/141>
- อาภรณ์ ไชยสุวรรณ, บุญเพ็ญ ชูทอง และจริยา รัตนพันธุ์. (2558). *ความคุ้มค่าของทรัพยากร
สารสนเทศของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. เข้าถึงได้จาก
<https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php/journal/article/download/26/30>
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. (2553). *สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์